

Chystáte se na dovolenou a berete si s sebou videokameru? Chcete stříhat video? A znáte kanadskou firmu Digital Processing Systems (DPS)? S tímto výrobcem profesionálních videoeditačních a studiových zařízení jste se na stránkách Chipu již několikrát setkali, ale doposud se podrobněji nepsalo o kartě DPS EditBAY, určené pro zpracovávání videa v kvalitě VHS, S-VHS a Hi8. Je tedy ideální právě pro poloprofesionální použití a multimedia.

Videostřižna v běžném PC

Hned na počátku musím přiznat, že nejde o žhavou novinku, karta byla na evropský trh uvedena již více než před rokem, ale jsou tu hned dva důvody, proč se k ní vrátit – karta je stále stejná, ale vyspěl software a ovladače a v Chipu doposud nebyla její recenze. Postupně si získala řadu zákazníků a prošla i pochopitelným vývojem. Dolaďovaly se ovladače, uzpůsoboval stříhový software, přibýval software dodávaný s kartou atd. Výrobce se domnívá, že nyní, s verzí stříhového programu Video Action 6.2, se systém stává téměř dokonalým. Podívejme se, jestli tomu tak skutečně je.

Profesionální videostřižna ve vašem PC

Ano, to, co bylo před několika lety snem mnoha videoamatérů, je dnes holou realitou. Umožnil to ohromný skok ve výkonu počítačů a hlavně pokles jejich ceny. Dnes běžný počítač s procesorem Pentium II 400 MHz, 128 MB RAM, výkonnou grafickou kartou a 12 GB diskové kapacity pořídíte i se 17" digitálním monitorem za cca 45 000 Kč. Když do něj nainstalujete nějakou kartu na zpracování videa, například EditBAY (nebo konkurenční miroVIDEO DC30plus), dostáváte se na už velmi zajímavou cenu. Vezmete kameru či video, výstup pustíte do počítače ("digitalizujete" obraz i zvuk), v počítači zpracujete (sestříháte, otitulkujete, přidáte efekty atd. – vše závisí jen na vaší kreativitě) a výsledek pošlete zpět na pásku.

Pohled na EditBAY

Společně s PCI kartou poloviční délky se dodává šest kabelů (zvuk, S-Video a kompozitní), dva manuály v angličtině (instalace karty, Video Action), instalační CD, registrační karta a CD s programem Sound Forge XP 4.5 pro zpracování audia. Český distributor přidává přeložené manuály, nechybí ani 45minutová výuková videokazeta, která vás provede krok po kroku instalací a správnou konfigurací stříhového programu.

Pohled na zadní část karty ukáže kompozitní a Y/C vstupy a výstupy (celkem čtyři konektory) a další dva minijackové konektory pro zvuk. Na kartě je i interní konektor pro připojení zvuku z CD-

ROM mechaniky, takže lze připojit i jinou zvukovou kartu. A pokud vás stejně jako mne zaujme zásuvný modul, vězte, že jde o zvukovou část karty, která mimo jiné zajišťuje synchronizaci audia s videem.

Instalace

U recenzí bývají uváděny minimální požadavky na vybavení počítače. V tomto případě je to zbytečné, neboť takový počítač, jaký výrobce považuje za minimální, již déle než rok nikde nekoupíte. Naopak dnes běžně prodávané počítače lze považovat za naprosto dostačující. Zároveň je nutné vymýtit mýtus, že na video je potřeba SCSI rozhraní a disky. Ano, ještě před několika měsíci byly SCSI disky mnohem bezpečnější, spolehlivější a hlavně rychlejší. Na bezpečné přehrávání (bez vypadlých snímků) komprimovaného videa při nejvyšší možné kvalitě (tj. 3 : 1) totiž potřebujete kontinuální datový tok, který nikdy neklesne pod 6,5 MB/s. Samozřejmě můžete nastavit i vyšší kompresní poměr, takže datový tok bude nižší a postačí méně výkonný disk. Většina dnešních Ultra/ATA (IDE) disků, které se chlubí 7200 otáčkami za minutu, tento parametr splňuje. Stačí tedy do počítače nainstalovat libovolný disk pro systém a potom další, který bude vyhrazen pouze pro video (ten by měl mít 7200 ot./min). S kartou dostanete DPS Benchpress, který spolehlivě otestuje váš disk a sdělí, zda vyhovuje potřebným parametrům.

Zasunutí nepřiliš robustní karty do PCI Bus Master slotu počítače tedy nic nebrání, a potom stačí jen nastartovat systém, Windows 95/98 rozpoznají nový hardware a požádají o vložení CD s příslušnými ovladači. Několik týdnů jsou k dispozici i ovladače pro Windows NT, které dlouho chyběly. Potom nainstalujete stříhový program Video Action, nakonfigurujete a vyladíte systém, a je to.

DPS Video Action

Pro většinu z nás, odchovaných programy Adobe Premiere a Ulead MediaStudio, je stříhový software s názvem Video Action nepřiliš známý pojem. To nemusí být v každém případě obrovským nedostatkem, ale přece jen, pokud už jste na něco zvyklí, neradi se přeučujete na něco jiného. Na kartě EditBAY můžete stříhat i v ostatních stříhových programech podporujících AVI formát videa, ale doporučuji vám dát programu Video Action šanci. Možná budete mile překvapeni, zřejmě to není tak špatné řešení. Vše začalo asi před dvěma lety, kdy DPS koupila firmičku Star Media, autora původního programu Video Action. Nyní je nejsilnější zbraní programu maximální integrace s hardwarem od DPS (od nejlevnějších až po nejdražší karty).

Video Action disponuje takzvaným selektivním renderingem, to znamená, že propočítává pouze změny ve videu, lze přehrávat video přímo z časové osy (odpadá nutnost renderovat nový soubor) a čisté stříhy lze aplikovat na video bez počítání. Pokud chcete vyměnit zvukový doprovod u videa za jiný, také nemusíte nic počítat. Video Action rovněž umožňuje míchat několik zvukových stop v reálném čase. Kromě základních funkcí, běžných u všech stříhových programů, obsahuje i více než 1000 dalších přechodových efektů a 3D přechodů. Vše lze editovat, upravovat, a dokonce i ukládat pod vlastními jmény, což je příjemné zejména pro kreativní uživatele, kteří mají svůj styl.

S kartou získáte i celkem schopný titulkovací program Insriber CG, který se instaluje jako plug-in. Je příjemné, že titulky nemusíte vytvářet v externí aplikaci a do stříhového programu komplikovaně importovat. Pouze si odskočíte do nového okna, kde titulek vytvoříte (je tam řada velmi elegantních přednastavení), jednoduše se vrátíte zpět a titulek je vložen jako další vrstva. Škoda že tato verze Inscriberu nepodporuje titulky s pohybem ve 3D prostoru, ale to bych za ty peníze chtěl asi moc (verze,

kteřé to umějí, se totiž dokupují). Zdarma je připojen i profesionální wave editor Sound Forge XP 4.5 od Sonic Foundry, který dokáže upravovat zvuk přímo v AVI souborech.

V současnosti se Video Action dodává zdarma a pouze s hardwarem firmy DPS, nelze jej koupit samostatně. Někteří profesionální střihači nejsou spokojeni s poněkud pestrobarevným vzhledem programu, ale ti přece nestřihají ani v Premieře, jsou prostě konzervativní, zvyklí na systémy typu Avid, Speed Razor atd., které se ovšem pohybují v jiných cenových relacích. Na Video Action si zkrátka musíte chvíli zvykat, ale pak si jej asi oblíbíte.

A co DV?

Dnes jsou populární kamery ukládající video ve formátu DV (profesionální DVCAM) a pochopitelně i nejnovější Digital8, které disponují rozhraním FireWire (i.LINK), jímž se do počítače transportují již digitální data. Odpadá nutnost digitalizace analogového videa jako u S-VHS, Hi8 apod. Střihová řešení s rozhraním FireWire jsou sice levnější než analogové karty typu EditBAY, ale nemají analogové vstupy ani výstupy, což může mnoha uživatelům vadit. Proto zvažte možnost pořídit si ke kartě EditBAY i nějakou tu digitální kartu (DPS Spark končí a vyprodává se, ale na českém trhu působí i firmy Canopus s DVRaptorem a Pinnacle s miroVIDEO DV200 a DV300). Existují dokonce i karty (Canopus DVRex-M1 a FAST DVMaster), které mají digitální i analogové rozhraní. Jsou však osazeny hardwarovým kodekem a stojí okolo 90 000 Kč, takže je levnější kombinovat kartu EditBAY a libovolnou kartu FireWire.

Praxe

Karta DPS EditBAY je skutečně funkčním řešením bez větších problémů a jen těžko se hledají její závažnější negativa. Na 9 GB uložíte cca 40 minut videa při kompresi 5 : 1, přičemž rozdíly mezi kompresním poměrem 3 : 1 a 6 : 1 pouhým okem téměř nerozeznáte. EditBAY je podle mne velmi rozumná investice, chcete-li zpracovávat analogové či digitální video a ukládat jej na S-VHS nebo VHS. Výhodou je též to, že hardware i střihový program pocházejí od jednoho dodavatele, takže při případných problémech lze pomoc hledat na jediné adrese (beze sporů o to, kdo je za ně odpovědný).

Zaujala mne také možnost využití karty k přenosu videa na internet (na rozdíl od konkurenčních karet, které nenabízejí tak vysoké kompresní poměry, EditBAY zvládala na mém domácím počítači s RealVideoEncoderem v reálném čase nějakých 7 až 9 snímků za sekundu – jen o málo lepších výsledků jsem dosahoval s kartami Osprey, určenými speciálně ke zpracování videa pro internet). S kartou jsem byl natolik spokojen, že si jistě zaslouží ocenění Chip Tip.

Marek Dostál